

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2012. gada 15. martā (*)

Autortiesības un blakustiesības – Direktīva 2006/115/EK – 8. un 10. pants – “Lietotāja” un “publiskošanas” jēdziens – Fonogrammu atskaņošana no viesnīcu istabās ierīkoti televizoriem un/vai radioaparātiem

Lieta C-162/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *High Court (Commercial Division)* (Īrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 23. martā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 7. aprīlī, tiesvedībā

Phonographic Performance (Ireland) Limited

pret

Īriju,

Attorney General.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovsky*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerālvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],sekretāre A. Impelliceri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 7. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Phonographic Performance (Ireland) Limited* vārdā – *H. Sheehy, solicitor*, kam palīdz *J. Newman, BL*,
- Īrijas vārdā – *D. O’Hagan*, pārstāvis, kam palīdz *E. Fitzsimons* un *J. Jeffers, BL*,
- Grieķijas valdības vārdā – *G. Papadaki, M. Germani* un *G. Alexaki*, pārstāves,
- Itālijas valdības vārdā – *P. Gentili*, pārstāvis,
- Francijas valdības vārdā – *J. Gstalter*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *J. Samnadda* un *S. La Pergola*, pārstāves,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2011. gada 29. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV L 376, 28. lpp.) 8. un 10. pantu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Phonographic Performance (Ireland) Limited* (turpmāk tekstā – “PPL”) un Īriju.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija (*WIPO*) 1996. gada 20. decembrī Ženēvā pieņēma *WIPO* līgumu par izpildījumu un fonogrammām (turpmāk tekstā – “*WPPT*”), kā arī *WIPO* līgumu par autortiesībām. Šie abi līgumi Eiropas Kopienu vārdā tika apstiprināti ar Padomes 2000. gada 16. marta Lēmumu 2000/278/EK (OV L 89, 6. lpp.).
- 4 *WPPT* 2. panta b), d) un g) punktā ir noteikts:

“Šajā līgumā:

- b) “fonogramma” ir izpildījuma skaņu vai citu skaņu fiksācija, vai arī tādu skaņu atveidojuma fiksācija, kas nav fiksētas un ir iekļautas kinematogrāfijas vai citos audiovizuālos darbos;

[..]

- d) “fonogrammas producenti” ir [fiziska] persona vai juridiska persona, kas uzņemas iniciatīvu un ir atbildīga par izpildījuma skaņu vai citu skaņu pirmo fiksāciju vai skaņu atveidojuma fiksāciju;

[..]

- g) izpildījuma vai fonogrammas “atklāts raidījums” [publiskošana] ir izpildījuma skaņu vai fonogrammā fiksētu skaņu vai to atveidojumu pārraidīšana sabiedrībai jebkādā veidā, izņemot apraidi. Šā līguma 15. pantā jēdziens “atklāts raidījums” [publiskošana] ietver skaņu vai fonogrammā fiksētu skaņu atveidojuma pārraidīšanu sabiedrībai”.

- 5 *WPPT* 15. pants ir formulēts šādi:

“1. Izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības uz vienreizēju taisnīgu atlīdzību par tiešu vai netiešu to fonogrammu apraidi vai jebkāda veida pārraidi sabiedrībai, kas publicētas komerciālos nolūkos.

2. Līgumslēdzējas valstis savos tiesību aktos var noteikt, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību no lietotāja pieprasa izpildītājs vai fonogrammas producenti, vai abi. Līgumslēdzējas puses var ieviest tiesību aktus, ar ko, ja izpildītājs un fonogrammas producenti nav noslēguši nolīgumu, nosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem izpildītāji un fonogrammu producenti sadala vienreizējo taisnīgo atlīdzību.

3. Visas Līgumslēdzējas puses paziņojumā, ko deponē *WIPO* ģenerāldirektoram, var darīt zināmu, ka tās piemēros 1. punkta noteikumus tikai attiecībā uz konkrētu izmantojumu vai ierobežos piemērošanu kādā citā veidā, vai arī vispār nepiemēros šos noteikumus.

4. Šajā pantā fonogrammas, ko padara pieejamas sabiedrībai, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, tā, lai sabiedrības locekļiem tās ir pieejamas pašu izvēlētajā vietā un laikā, uzskata par komerciālos nolūkos izdotām fonogrammām.”

Savienības tiesības

6 Direktīvas 2006/115 preambulas 5., 7. un 16. apsvērumā ir noteikts:

“(5) Autoru un izpildītāju mākslinieciskā jaunrade prasa atbilstīgus ienākumus kā pamatu turpmākai mākslinieciskai jaunradei, un ieguldījumi, izgatavojot fonogrammas un uzņemot filmas ir īpaši lieli un riskanti. Efektīvi nodrošināt šos ienākumus un atlīdzināt šos ieguldījumus var vienīgi ar attiecīgo tiesību subjektu piemērotu juridisku aizsardzību.

[..]

(7) Dalībvalstu tiesību akti būtu jātuvina tādā veidā, lai neradītu pretrunas ar starptautiskām konvencijām, uz kurām balstās daudzu dalībvalstu autortiesību un blakustiesību tiesību akti.

[..]

(16) Dalībvalstīm jābūt spējīgām autortiesību blakustiesību subjektiem paredzēt lielāku aizsardzību, nekā to prasa šajā direktīvā izklāstītie noteikumi attiecībā uz raidīšanu un publiskošanu.”

7 Direktīvas 2006/115 7. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis paredz izpildītājiem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt fiksēt viņu izpildījumus.

2. Dalībvalstis paredz raidorganizācijām ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt fiksēt to raidījumus neatkarīgi no tā, vai šos raidījumus pārraida pa vadiem vai pa gaisu, ietverot kabeļus vai mākslīgos pavadoņus.

3. Kabeļu izplatītājiem nav 2. punktā paredzēto tiesību, ja tie tikai retranslē raidorganizāciju raidījumus pa kabeļiem.”

8 Šīs direktīvas 8. panta 2. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizēju taisnīgu atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas vai šādu fonogrammu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai [jebkādai] publiskošanai, un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un fonogrammu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.”

9 Minētās direktīvas 10. pants ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis var paredzēt šajā nodaļā minētos tiesību ierobežojumus attiecībā uz:

a) personisku lietošanu;

[..]

2. Neatkarīgi no 1. punkta visas dalībvalstis var paredzēt tādus pašus ierobežojumus attiecībā

uz izpildītāju, fonogrammu producentu, raidorganizāciju un filmu pirmo fiksāciju producentu aizsardzību, ko tās paredz sakarā ar literāru darbu un mākslas darbu autortiesību aizsardzību.

Obligātus licences līgumus tomēr var paredzēt vienīgi tiktāl, ciktāl tie ir saskaņā ar Romas Konvenciju.

3. Ierobežojumus, kas minēti 1. un 2. punktā, piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar tiesību objekta parasto izmantošanu un kas nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses.”

10 Ar Direktīvu 2006/115 ir kodificēta un atcelta Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīva 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV L 346, 61. lpp.).

11 Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.) preambulas 9. apsvērumā ir noteikts:

“Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. To aizsardzība palīdz nodrošināt jaunrades uzturēšanu un attīstību autoru, izpildītāju, producentu, patērētāju, kultūras, rūpniecības un visas sabiedrības interesēs. Tāpēc intelektuālais īpašums ir atzīts par īpašuma neatņemamu sastāvdaļu.”

12 Šīs direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu [publiskošanu], izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu [padarīšanu par pieejamiem sabiedrībai] tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētajā laikā.

2. Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt publiskošanu [padarīt pieejamus sabiedrībai], izmantojot vai neizmantojot vadus, tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētajā laikā:

- a) izpildītājiem – attiecībā uz viņu sniegto priekšnesumu fiksēšanu;
- b) skaņu ierakstu producentiem – attiecībā uz viņu ierakstītajiem skaņu ierakstiem;
- c) filmu pirmo fiksāciju producentiem – attiecībā uz viņu uzņemto filmu oriģināliem un kopijām;
- d) raidorganizācijām – attiecībā uz šo organizāciju raidījumu fiksēšanu neatkarīgi no tā, vai šos raidījumus translē pa vadiem vai bez tiem, to skaitā pa kabeļiem vai ar satelīta palīdzību.

3. Direktīvas 1. un 2. punktā minētās tiesības neizbeidzas līdz ar šajā pantā minēto izziņošanu [publiskošanu] vai publiskošanu [padarīšanu par pieejamiem sabiedrībai].”

Valsts tiesības

13 2000. gada Autortiesību un blakustiesību likuma (*Copyright and Related Rights Act 2000*, turpmāk tekstā – “2000. gada likums”) 97. pantā ir noteikts:

“1. Ievērojot 2. punkta noteikumus, par autortiesību uz skaņu ierakstu, pārraidi vai retranslāciju pa kabeļiem pārkāpumu netiek uzskatīta šāda skaņu ieraksta, pārraides vai retranslācijas pa

kabeļiem atskaņošana vai rādīšana

- a) daļā no telpām, kas paredzētas kā guļvietas to iedzīvotājiem vai iemītniekiem, un
 - b) kā daļa no ērtībām, kas tiek nodrošinātas galvenokārt vai tikai iedzīvotājiem vai iemītniekiem.
2. 1. punkta noteikumi nav piemērojami attiecībā uz telpām, kurās par attiecīgā skaņu ieraksta, pārraides vai retranslācijas pa kabeļiem skatīšanos vai klausīšanos ir jāmaksā ieejas maksa.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 14 *PPL* ir kolektīvā pārvaldījuma sabiedrība, kas pārstāv fonogrammu producentu tiesības attiecībā uz skaņu ierakstiem vai fonogrammām Īrijā.
- 15 Pamattiesvedība ir saistīta ar *PPL* prasību pret Īriju, kurā lūgts konstatēt, ka šī valsts, pieņemot un paturot spēkā 2000. gada likuma 97. pantu, ir pārkāpusi LES 4. pantu, un prasīts atlīdzināt šī pārkāpuma rezultātā radītos zaudējumus.
- 16 *PPL* apgalvo, ka, pamatojoties uz 2000. gada likuma 97. panta 1. punktā paredzēto atbrīvojumu no atbildības, viesnīcu un viesu namu (turpmāk abi kopā – “viesnīcas”) īpašnieki tai nav samaksājuši taisnīgu atlīdzību par *PPL* atbilstoši licencei nodotu fonogrammu izmantošanu viesnīcu istabās Īrijā, izmantojot attiecīgo viesnīcnieku nodrošinātu atskaņošanas aparatūru šo viesnīcnieku sniegtā pakalpojuma ietvaros.
- 17 Tādu viesnīcnieku atbrīvošana no atbildības, kas izplata aizsargātas fonogrammas, ir pretrunā vairākām Eiropas direktīvām blakustiesību jomā, kurās fonogrammu producentiem ir paredzētas tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību, ja viņu fonogrammas tiek izmantotas noteiktos apstākļos.
- 18 *High Court (Commercial Division)* precizē, ka pamatlieta attiecas tikai uz skaņu ierakstiem vai fonogrammām, ko Īrijā klienti klausās viesnīcu istabās, bet ne citās šo ēku daļās. Pamatlieta neattiecas arī uz interaktīvām pārraidēm vai pārraidēm pēc pieprasījuma.
- 19 Turklāt, kā norāda iesniedzējtiesa, ja viesnīcnieks savas viesnīcas istabās Īrijā nodrošina TV vai radio aparatūru, ar kuru tas, izmantojot kabeļus vai citu tehnoloģiju, izplata centralizēti uztverto signālu, viesnīcniekam saskaņā ar 2000. gada likuma 97. panta 1. punktu nav pienākuma maksāt fonogrammu producentiem taisnīgu atlīdzību par TV vai radio atskaņotajiem skaņu ierakstiem.
- 20 Tādā pašā veidā, ja viesnīcnieks savas viesnīcas istabās uzstāda citu aparatūru un savai klientūrai dara pieejamus skaņu ierakstus fiziskā vai digitālā formātā, ko šie klienti var klausīties ar minētās aparatūras palīdzību, viesnīcniekam saskaņā ar 2000. gada likuma 97. panta 1. punktu atkal nav pienākuma maksāt fonogrammu producentiem taisnīgu atlīdzību.
- 21 Turklāt, lai gan prasības priekšmets pamatlietā attiecas uz skaņu ierakstu izmantošanu viesnīcu istabās, iesniedzējtiesa norāda, ka 2000. gada likuma 97. panta 1. punkta tiesiskās sekas ir tādas, ka taisnīgas atlīdzības maksāšanas pienākums neattiecas arī uz šādu izmantošanu slimnīcās, klīnikās, sociālās aprūpes iestādēs, brīvības atņemšanas iestādēs vai jebkurā citā līdzīga rakstura iestādē.
- 22 Visbeidzot tā precizē, ka attiecīgie skaņu ieraksti šajā tiesvedībā ir fonogrammas, kas publiskas komerciāliem nolūkiem.
- 23 Šādā kontekstā minētā iesniedzējtiesa uzskata, ka, ņemot vērā atšķirības starp tiesībām, kas ir aizsargātas ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu,

“publiskošanas” jēdziena izmantošanas kontekstu un attiecīgo noteikumu mērķi, Tiesai nevajadzētu piešķirt “publiskošanas” jēdzienam tādu pašu nozīmi, kādu tā ir tam piešķīrusi 2006. gada 7. decembra spriedumā lietā C-306/05 *SGAE* (Krājums, I-11519. lpp.).

24 Šādos apstākļos *High Court (Commercial Division)* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai viesnīcas uzturētājs, kas nodrošina viesu istabās televizorus un/vai radio ar signālu pārraidi, ir “lietotājs” Direktīvas 2006/115 [...] 8. panta 2. punkta izpratnē, kas “publisko” pārraidē atskaņotu skaņu ierakstu?
- 2) Ja uz pirmo jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai Direktīvas 2006/115 [...] 8. panta 2. punktā dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka viesnīcas uzturētājs maksā par skaņu ieraksta atskaņošanu taisnīgu atlīdzību papildus atlīdzībai, ko maksā raidorganizācija par skaņu ieraksta atskaņošanu?
- 3) Ja uz pirmo jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai atbilstoši Direktīvas 2006/115 [...] 10. pantam dalībvalstis var piemērot izņēmumu attiecībā uz viesnīcu uzturētāju pienākumu maksāt “vienreizēju taisnīgu atlīdzību”, pamatojoties uz to, ka tā ir uzskatāma par “personisku lietošanu” šīs direktīvas 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē?
- 4) Vai viesnīcas uzturētājs, kas nodrošina viesnīcas istabās aparatūru (ne televīzijas vai radio) un skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, ko var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru, ir “lietotājs”, kas veic skaņu ierakstu “publiskošanu” Direktīvas 2006/115 [...] 8. panta 2. punkta izpratnē?
- 5) Ja uz ceturto jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai atbilstoši Direktīvas 2006/115 [...] 10. pantam dalībvalstis var piemērot izņēmumu attiecībā uz viesnīcu uzturētāju pienākumu maksāt “vienreizēju taisnīgu atlīdzību”, pamatojoties uz to, ka tā ir uzskatāma par “personisku lietošanu” Direktīvas 2006/115 [...] 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

25 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai viesnīcnieks, kas viesnīcas istabās saviem klientiem uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, ir “lietotājs”, kas veic pārraidītās fonogrammas “publiskošanu” Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.

26 Ievadam ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta formulējumu dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizēju taisnīgu atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas vai šādu fonogrammu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai jebkādai publiskošanai.

27 No šī noteikuma izriet, ka tas, kurš fonogrammu izmanto apraidē vai publiskošanā, ir jāuzskata par “lietotāju” šī noteikuma izpratnē.

28 Šādos apstākļos ir jāizvērtē, vai tādā lietā kā pamatlieta ir notikusi “publiskošana”.

29 Runājot par “publiskošanas” jēdzienu Direktīvas 92/100, kas ir kodificēta ar Direktīvu 2006/115, 8. panta 2. punkta izpratnē, Tiesa 2012. gada 15. marta sprieduma lietā C-135/10 *SCF* (Krājumā vēl nav publicēts) 76. punktā ir nospriedusi, ka tas liek veikt individualizētu vērtējumu. Tas pats

attiecas uz lietotāja identitāti un jautājumu par attiecīgās fonogrammas izmantošanu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 78. punkts).

- 30 Tiesa turklāt ir precizējusi, ka šādā novērtējumā ir jāņem vērā vairāki papildkritēriji, kas nav autonomi, bet gan ir savstarpēji saistīti. Līdz ar to tie ir jāpiemēro gan individuāli, gan savstarpējā mijiedarbībā, apzinoties, ka tie dažādās konkrētās situācijās var pastāvēt ar ļoti mainīgu intensitāti (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 79. punkts).
- 31 Kā vienu no šādiem kritērijiem Tiesa, pirmām kārtām, ir uzsvērusi lietotāja svarīgo nozīmi. Šāds lietotājs veic publiskošanas aktu, ja tas, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, veic darbības, lai saviem klientiem dotu pieeju aizsargāta darba raidījumam. Ja šāda darbība netiktu veikta, šie klienti principā nevarētu skatīties pārraidīto darbu, lai gan viņi atrodas minētās pārraides uztveršanas zonā (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 82. punkts).
- 32 Tiesa, otrām kārtām, ir precizējusi noteiktus elementus, kas ir raksturīgi publikas jēdzienam.
- 33 Šajā ziņā “publikai” atbilstoši Tiesas nospriestajam ir jābūt veidotai no nenoteikta potenciālo adresātu skaita un diezgan liela personu skaita (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 84. punkts).
- 34 Runājot vispirms par publikas “nenoteikto” raksturu, Tiesa ir atgādinājusi, ka saskaņā ar *WIPO* glosārijā sniegto jēdziena “communication to the public (publiskošana)” definīciju, kas nav juridiski saistoša, tomēr palīdz interpretēt publikas jēdzienu, tas nozīmē “jebkādā atbilstošā veidā padarīt darbu [...] uztveramu personām vispārīgi, nevis konkrētām personām, kas pieder privātai grupai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 85. punkts).
- 35 Turpinājumā runājot par “diezgan liela personu skaita” kritēriju, Tiesa ir precizējusi, ka, pirmkārt, šis kritērijs norāda, ka publikas jēdziens ietver noteiktu minimālo robežu, kas no šī jēdziena izslēdz vairāku attiecīgo personu skaitu, kas ir pārāk mazs vai pat niecīgs (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 86. punkts). Otrkārt, lai noteiktu šo skaitu, ir jāņem vērā kumulatīvas sekas, kas tiek radītas, padarot darbu pieejamu potenciālajiem adresātiem. Šajā ziņā svarīgi ir zināt ne tikai to, cik personām vienlaicīgi ir piekļuve vienam un tam pašam darbam, bet arī to, cik no viņām ir secīga piekļuve tam (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 86. un 87. punkts).
- 36 Trešām kārtām, Tiesa ir nospriedusi, ka, tā kā nozīme ir arī “publiskošanas” Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē peļņu nesošajam raksturam, vēl jo lielāks iemesls ir tās saistībai ar būtībā ekonomiska rakstura tiesībām uz taisnīgu atlīdzību, kādas ir izpildītājiem un fonogrammu producentiem saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 88. un 89. punkts).
- 37 Tādējādi tiek saprasts, kā Tiesa norāda, ka publika, kura ir publiskošanas auditorija, pirmkārt, ir lietotāja izraudzīta mērķauditorija un, otrkārt, vienā vai citā veidā tā uztver publiskošanu, nevis ir nejauši “notverta” (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 91. punkts).
- 38 Ņemot vērā it īpaši šos kritērijus un atbilstoši individualizētam novērtējumam, kā tas ir konstatēts šī sprieduma 29. punktā, ir jānovērtē, vai tādā lietā kā pamatlieta viesnīcnieks, kas savu klientu istabās uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, veic publiskošanas aktu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē
- 39 Lai gan principā valsts tiesām pašām ir jānosaka, vai konkrētajā lietā ir šāds gadījums, un šajā ziņā jāveic galīgs vērtējums par faktiem, tomēr jākonstatē, ka attiecībā uz pamatlietu Tiesai ir visi vajadzīgie elementi, lai novērtētu, vai šāds publiskošanas akts ir noticis.
- 40 Vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas raksturotajos apstākļos, kad viesnīcnieks savu klientu

istabās uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, gluži kā lietā, kurā taisīts iepriekš minētais spriedums *SGAE* (42. punkts), viesnīcnieka klienti, lai gan atrazdamies fonogrammu nesējsignālu pārklājuma zonā, var šīs fonogrammas klausīties tikai ar nodomu veikto viesnīcnieka darbību dēļ. Tātad viņam ir svarīga nozīme šī sprieduma 31. punkta izpratnē.

- 41 Turpinājumā, runājot par tādiem viesnīcas klientiem kā pamatlietā, jānorāda, ka šādas viesnīcas klienti veido nenoteiktu potenciālo adresātu skaitu, jo minētās viesnīcas pakalpojumu pieejamība šiem klientiem principā ir atkarīga no katra klienta izvēles un to ierobežo tikai attiecīgās viesnīcas viesu uzņemšanas iespējas. Tātad šādos apstākļos runa tik tiešām ir par “personām vispārīgi” šī sprieduma 34. punkta izpratnē.
- 42 Turklāt, runājot par potenciālo adresātu skaita lielumu atbilstoši šī sprieduma 33. punktam, jānorāda, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka viesnīcas klienti veido diezgan lielu personu skaitu, tādējādi tie ir jāuzskata par publiku (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 38. punkts).
- 43 Visbeidzot, runājot par peļņu nesošo raksturu, kā tas ir norādīts šī sprieduma 36. un 37. punktā, jākonstatē, ka šajā gadījumā viesnīcas klienti ir kvalificējami kā “mērķauditorija” un “uztveroši”.
- 44 Viesnīcnieka veiktas darbības, lai saviem klientiem nodrošinātu piekļuvi ēterā pārraidītam darbam, ir papildpakalpojuma sniegšana, kas ietekmē šīs viesnīcas labiekārtotību un līdz ar to arī istabu cenu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 44. punkts). Turklāt tas var piesaistīt papildu klientus, kurus interesē šāds papildpakalpojums (pēc analogijas skat. 2011. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-403/08 un C-429/08 *Football Association Premier League* u.c., Krājumā vēl nav publicēts, 205. punkts).
- 45 No tā izriet, ka tādā lietā kā pamatlietā viesnīcnieka fonogrammu atskaņošanai ir peļņu nesošs raksturs.
- 46 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tādos apstākļos kā pamatlietā viesnīcnieks veic “publiskošanas” aktu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.
- 47 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka viesnīcnieks, kas viesnīcas istabās saviem klientiem uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, ir “lietotājs”, kas veic pārraidītās fonogrammas “publiskošanu” Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.

Par otro jautājumu

- 48 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai viesnīcniekam, kas viesnīcas istabās saviem klientiem uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, saskaņā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību par pārraidītās fonogrammas izplatīšanu papildus atlīdzībai, ko maksā raidorganizācija.
- 49 Ievadam ir jāatgādina – Tiesa attiecībā uz “publiskošanas” jēdzienu Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē jau ir precizējusi, ka viesnīcnieks, kas veic publiskošanas aktu, pārraida aizsargātu darbu jaunai publikai, t.i., publikai, ko aizsargātā darba autori nav ņēmuši vērā, kad tie atļāvuši darba izmantošanu sākotnējai publiskošanai (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 40. un 42. punkts).
- 50 Jāuzsver, ka “jaunas publikas” elements, kas izriet no iepriekšējā punktā minētās judikatūras, jāņem vērā arī Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta piemērošanā.
- 51 Kad viesnīcnieks savu klientu istabās publisko pārraidītu fonogrammu, viņš šo fonogrammu izmanto autonomi un pārraida to atšķirīgai un papildu publikai salīdzinājumā ar publiku, uz kuru

attiecās sākotnējās izziņošanas akts. Turklāt ar šādu pārraidi minētais viesnīcnieks, kā jau tika konstatēts šī sprieduma 45. punktā, gūst ekonomisku labumu, kas ir neatkarīgs no tā, kādu ir guvusi raidorganizācija vai fonogrammu producenti.

- 52 Līdz ar to šādos apstākļos viesnīcniekam saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu par šīs fonogrammas publiskošanu papildus raidorganizācijas samaksātajai atlīdzībai ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību.
- 53 Šajā ziņā nav atbalstāms Īrijas arguments, ka no Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā izmantotajiem vārdiem “vai” un “vienreizēja” izriet, ka viesnīcniekam neesot jāmaksā atlīdzība par fonogrammu publiskošanu, ja raidorganizācija jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par šo fonogrammu izmantošanu savos raidījumos.
- 54 Šajā noteikumā, izmantojot vārdu “vienreizēja”, Savienības likumdevējs ir vēlējies uzsvērt, ka dalībvalstīm nav pienākuma noteikt, ka lietotājam par vienu un to pašu publiskošanas aktu ir jāmaksā vairākas atsevišķas atlīdzības, jo šī vienreizējā atlīdzība, kā tas skaidri izriet no šī noteikuma otrā teikuma, tiks sadalīta starp dažādiem taisnīgās atlīdzības saņēmējiem, kas ir izpildītāji un fonogrammu producenti. Runājot par sakārtojuma saikli “vai”, kas ir atrodams frāzē “raidīšanai bez vadiem vai [jebkādi] publiskošanai”, tas ir jāinterpretē tādējādi, ka atlīdzība ir jāmaksā gan apraides, gan publiskošanas gadījumā.
- 55 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka viesnīcniekam, kas savu klientu istabās uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, saskaņā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību par pārraidītās fonogrammas izplatīšanu papildus atlīdzībai, ko maksā raidorganizācija.

Par ceturto jautājumu

- 56 Ar savu ceturto jautājumu, kas ir jāizskata kā trešais pēc kārtas, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai viesnīcnieks, kas savu klientu istabās uzstāda nevis televizorus un/vai radio, bet gan citu aparatūru, kā arī fonogrammas fiziskā vai digitālā formātā, kuras var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru, ir “lietotājs”, kas veic fonogrammas “publiskošanas” aktu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.
- 57 Šādos apstākļos Tiesa tiek rosināta pārbaudīt, vai tās atbildes uz pirmo jautājumu pamatā esošie apsvērumi joprojām ir atbilstoši pat gadījumā, kad viesnīcnieks saviem klientiem nodrošina nevis televizoru un/vai radio, bet cita veida aparatūru un fonogrammas fiziskā vai digitālā formātā, kuras var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru.
- 58 Šajā ziņā jānorāda, ka “publiskošanas” jēdziens, kas ir ietverts Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā, ir jāinterpretē, ņemot vērā līdzvērtīgus jēdzienus, kas ir ietverti it īpaši *WPPT*, un tas ir jādara tādējādi, lai tie būtu savstarpēji saderīgi, ievērojot arī kontekstu, kādā šie jēdzieni ir izmantoti, un mērķi, kas ir izvirzīti attiecīgajos intelektuālā īpašuma konvenciju noteikumos (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SCF*, 55. punkts).
- 59 *WPPT* 2. panta g) punktā, kas attiecas uz publiskošanu un kurā ir atsauce uz šī līguma 15. pantu, ir precizēts, ka šis jēdziens ietver arī fonogrammā fiksētu skaņu vai skaņu atveidojuma padarīšanu klausāmu publikai.
- 60 Šādos apstākļos Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietvertais “publiskošanas” jēdziens ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver arī fonogrammā fiksētu skaņu vai skaņu atveidojuma padarīšanu klausāmu publikai.
- 61 Šādu secinājumu turklāt pamato pats Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta formulējums, kurā ir

precizēts, ka tas attiecas uz “jebkādu” publiskošanu, tātad uz visu veidu publiskošanu, kas ir iedomājama un realizējama.

- 62 Viesnīcnieks, kas viesnīcas istabās saviem klientiem uzstāda citu aparatūru, nevis televizoru vai radio, kā arī fonogrammas fiziskā vai digitālā formātā, kuras var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru, nodrošina abus elementus, kas fonogrammā ierakstītās skaņas vai skaņu atveidojumu ļauj padarīt klausāmu, un šo skaņu vai skaņu atveidojuma materiālo nesēju, proti, fonogrammas.
- 63 Līdz ar to šāds publiskošanas veids ietilpst Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta piemērošanas jomā, interpretējot to *WPPT* 2. panta g) punkta un 15. panta kopīgā kontekstā.
- 64 Tā kā ceturtais jautājums, kā tas izriet no šī sprieduma 57. punkta, no pirmā jautājuma atšķiras tikai attiecībā uz fonogrammu atskaņošanas veidu, no tā var secināt, ka viesnīcnieks un viņa klientūra abu jautājumu gadījumā ir vieni un tie paši.
- 65 Līdz ar to var prezumēt, ka, pirmkārt, šis viesnīcas viesnīcnieks ir jāuzskata par “lietotāju” Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē un, otrkārt, šī viesnīcnieka klientūra ir jāuzskata par “publiku” šī noteikuma izpratnē, ja vien kāds īpašs elements neliek Tiesai secināt citādi.
- 66 Šajā ziņā ir jāizvērtē, vai īpašs atskaņošanas veids, izmantojot aparatūru, kā arī fonogrammas fiziskā vai digitālā formātā, ko var atskaņot vai klausīties ar šo aparatūru, var likt izdarīt citu secinājumu, kas atšķiras no šī sprieduma 40. punktā paustā secinājuma.
- 67 Tas nav šis gadījums. Tā kā viesnīcnieks, kas savas viesnīcas istabās uzstāda šādu aparatūru un nodrošina šīs fonogrammas, šādā veidā nodrošina klientiem abus vajadzīgos elementus, kas tiem ļauj atskaņot attiecīgos darbus, no tā izriet, ka bez viņa iejaukšanās klientiem nebūtu piekļuves tiem. Līdz ar to viņam ir svarīga nozīme.
- 68 Tā kā nav neviena cita īpaša elementa, kura dēļ būtu jāveic izvērtējums, jāsecina, ka tādos apstākļos kā pamatlietā tiek veikts fonogrammas “publiskošanas” akts Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.
- 69 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka viesnīcnieks, kas savu klientu istabās uzstāda nevis televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, bet gan citu aparatūru, kā arī fonogrammas fiziskā vai digitālā formātā, kuras var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru, ir “lietotājs”, kas veic fonogrammas “publiskošanas” aktu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Tāpēc viņam par šo fonogrammu pārraidīšanu ir pienākums maksāt “taisnīgu atlīdzību” šī noteikuma izpratnē.

Par trešo un piekto jautājumu

- 70 Ar savu trešo un piekto jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā ir paredzēts šīs direktīvas 8. panta 2. punktā noteikto tiesību uz taisnīgu atlīdzību ierobežojums “personiskas lietošanas” gadījumā, ļauj dalībvalstīm atbrīvot viesnīcnieku, kas veic fonogrammas “publiskošanas” aktu šīs direktīvas 8. panta 2. punkta izpratnē, no pienākuma maksāt šādu atlīdzību.
- 71 Ievadam ir jāprecizē, kā to norādījusi ģenerālvokāte savu secinājumu 153. punktā, ka, lai varētu noteikt, vai viesnīcnieks var izmantot ar “personisku lietošanu” saistīto ierobežojumu Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, svarīgi ir, nevis ka viesnīcas klienti darbu lieto personiski, bet gan ka paša viesnīcnieka šī darba lietošanai ir personisks raksturs.

- 72 Aizsargāta darba, ko lietotājs publiskojs, “personiska lietošana” ir nesavienojami jēdzieni, jo “publika” pēc definīcijas nav “personiska”.
- 73 Tāpēc publiskošanas gadījumā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē ar “personisku lietošanu” saistītais ierobežojums šīs direktīvas 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē nav piemērojams.
- 74 Tomēr šāda interpretācija neliedz šim pēdējam noteikumam tā lietderīgo iedarbību. Tam paliek daudz plašāka piemērojamība, attiecoties uz citiem izmantojuma veidiem, nevis publiskošanu, kā, piemēram, uz “fiksāciju” šīs direktīvas 7. panta izpratnē.
- 75 Turklāt, ja lietotājam tiktu sniegtas Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā ierobežojuma priekšrocības, kad viņš veic tādu publiskošanas aktu kā pamatlietā, tas būtu pretrunā šīs direktīvas 10. panta 3. punkta noteikumiem, saskaņā ar kuriem šis ierobežojums ir piemērojams tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā darba vai cita aizsargāta tiesību objekta parastai izmantošanai un kas nepamatoti neaizskar tiesību subjekta likumīgās intereses.
- 76 Šāda interpretācija ļautu lietotājam izvairīties no pienākuma maksāt taisnīgu atlīdzību par tādiem darba izmantošanas veidiem, kas atbilst darba komerciālai izmantošanai, kas tādējādi radītu tādu izpildītāju likumīgo interešu nepamatotu aizskārumu, kurus aizsargā tieši tiesības uz taisnīgu atlīdzību.
- 77 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo un piekto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā ir paredzēts šīs direktīvas 8. panta 2. punktā noteikto tiesību uz taisnīgu atlīdzību ierobežojums “personiskas lietošanas” gadījumā, neļauj dalībvalstīm atbrīvot viesnīcnieku, kas veic fonogrammas “publiskošanas” aktu šīs direktīvas 8. panta 2. punkta izpratnē, no pienākuma maksāt šādu atlīdzību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 78 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamatlietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **viesnīcnieks, kas viesnīcas istabās saviem klientiem uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, ir “lietotājs”, kas veic pārraidītās fonogrammas “publiskošanu” Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā 8. panta 2. punkta izpratnē;**
- 2) **viesnīcniekam, kas savu klientu istabās uzstāda televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, saskaņā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību par pārraidītās fonogrammas izplatīšanu papildus atlīdzībai, ko maksā raidorganizācija;**
- 3) **viesnīcnieks, kas savu klientu istabās uzstāda nevis televizorus un/vai radio, ar kuriem tas izplata apraides signālu, bet gan citu aparatūru, kā arī fonogrammas fiziskā vai digitālā formātā, kuras var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru, ir “lietotājs”, kas veic fonogrammas “publiskošanas” aktu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Tāpēc viņam par šo fonogrammu pārraidīšanu ir pienākums maksāt**

“taisnīgu atlīdzību” šī noteikuma izpratnē;

- 4) Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā ir paredzēts šīs direktīvas 8. panta 2. punktā noteikto tiesību uz taisnīgu atlīdzību ierobežojums “personiskas lietošanas” gadījumā, neļauj dalībvalstīm atbrīvot viesnīcnieku, kas veic fonogrammas “publiskošanas” aktu šīs direktīvas 8. panta 2. punkta izpratnē, no pienākuma maksāt šādu atlīdzību.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – angļu.